

*A ó Sr. D. Camilo Alvarez
e Castro, Chantre dá catedral
de Salamanca.*

I.

Roxiña cál sol dourado,
Garrida cál fresca rosa,
Iba pó lo monte hermosa
Có branco pé descalzado;
Copo de neve pousado,
Deslumbrando á luz do dia,
Tan branco pé parecía.

— — —
As longas trézas caidas,
Con quen os ventos xogaban,
Ondiñas d' ouro formaban

Ná branca espalda tendidas;
Apertadas e bruñidas
Qu' espigas eran coidara
O que de lonxe ás mirara.

Tiñan os cores do mare
Os seus olliños dormentes,
Mais doces, mais transparentes,
Naide os poidera encontrare;
Naide velos sin amare
O corazón sin falsia
Que por antr' eles se vía.

Levaba na frente á yalma,
Nos doces labios á risa,
Auguiña que ó vento enrisa,
Pousaba no fondo en calma.
Tal como gallarda palma
Cimbrase con folgura
A delgadiña cintura.

Ó par da brisa temprada
Qu' antr' os salgueiros corria,
Ela correndo seguia
Un-ha veiriña encantada.
Qu' ali mansa e sosegada
Manaba un-ha fresca fonte
Cabo da falda do monte.

II.

Franca, pura, sin enganós,

Canta, canta garruleira,
Ó pé da verde silveira,
Laband' os seus brancos panos,
O son dos romores vanos
Que nacen cá mañanciña,
Laba, laba na fontaña.

Xunto d' ela os paxariños
Gorgorexan qu' é un contento,
Faille festiñas ó vento
C' os seus hirmans os airiños.
Os pastores, coitadiños
Cantanlle ó doce *a...la...lala...*
Que lingua de amores fala.

Ela honesta está escoitando.
Mais con sospiros responde,
Qu' aló garda non sei donde
Saudades de non sei cando.
Os paniños vay labando
E á téndelos s' apresura
Nun campião de verdura.

Dempois no rego que pasa,
Verte un-ha vagoa serena,
Filla dá escondida pena
Có seu peitiño traspasa.
Pois que d' amores s' abrasa
Aquela qu' é fresca rosa
Tan amante como hermosa.

Compañeiras van chegando

Cal mais á mais ven portada,
Xarros de louza vidrada,
Antr' os seixos van pousando,
Cay á auguiña mormuxando,
Branças vinchas se levantan,
As meniñas, cantan... cantan.

As estrelas van fuxindo
A espesa niebra enrarece,
O arboriño que frorece
Por antr' ela vay sahindo.
O craro sol vay subindo
Por riba do firmamento,
Limpó, gárrulo, e contento.

Arredor tod' arrescende
A olido de primadera,
Y á ló n' azulada esfera
Fogáx de grória s' encende.
Mais á meniña n' atende
Si non á ó dor ¡mal pecado!
Que ten no peito encravado.

Danll' estrañeza os cantares,
Danlle de chorar deseyos
Y os ollos de vagoas cheyos,
Pensa nos nativos lares;
Que n' hay mais tristes pesares,
Mais negra malencolia
Qu' á qu' entr' estraños se cria.

Paxarños, verde prado,

Branca lua e sol ardente,
Todo consolo é impotente
En mal tan desconsolado.
'Todo contento é trubado
Pó la peniña sin fondo
Qu' hay no coraçon abondo.

— — —
Por eso á meniña hermosa,
Foxe d' alegre fontaña,
Tal como triste ovelliña
Que trema de dor queixosa.
Vay sentida, vay chorosa,
Mentras lle cantan con saña
—¡Da montaña! da montaña!

— — —
Y ela que de tal s'estraña
Ferida no que mais sinte,
Qu' á maltraten non consinte,
Y así lles contesta uraña:
An que ché son da montaña,
An que ché son montañesa,
An que ché son, non me pesa.